Czym właściwie jest Linia Mołotowa?

Jest to pas radzieckich umocnień przebiegających wzdłuż granicy z III Rzeszą, wytyczonej po podziale Polski, dokonanym przez okupantów w 1939 r. na mocy paktu Ribbentrop-Mołotow. Założenia umocnień opierały się na Rejonach Umocnionych obejmujących front o długości 80 do 100 km. Takich RU było 13.

Linia Mołotowa miała pomóc zatrzymać atak nieprzyjaciela na czas potrzebny do przeprowadzenia mobilizacji, a następnie miała służyć jako wsparcie działań zaczepnych własnych wojsk. Zadania te nie mogły być i nie zostały wypełnione. Atak niemiecki zaskoczył Sowietów.

Jak korzystać ze szlaku?

Posługując się mapą odwiedzisz kolejne schrony Linii Mołotowa, oznaczone numerami obiektów i kolorami szlaku. Opisy poszczególnych schronów pomogą zgłębić Ci tajniki budowy i przeznaczenia tych sowieckich umocnień.

Szlak historyczny (opcja samochodowa: 25 km, 8 godz.)

1. Schron do ognia bocznego, jednokondygnacyjny, ściany zabetonowane do połowy wysokości - możliwość obserwacji przekroju poziomego bryły schronu, łatwo dostępny.
2. Schron do ognia czołowego, jednokondygnacyjny, uszkodzony w skutek wysadzenia, w trakcie działań wojennych. Zniszczona została ściana tyłowa, wnętrze oraz strop obiektu, niebezpieczny do zwiedzania wewnątrz .
3. Schron do ognia czołowego, jednokondygnacyjny, wysadzona jest ściana boczna i kompletnie zniszczone wnętrze. Niebezpieczny do zwiedzania wewnątrz.
4. Schron do ognia czołowego, jednokondygnacyjny, dwa zachowane pancerze w strzelnicach dla zestawu NPS-3 (ckm). Obiekt łatwo dostępny, możliwy do zwiedzania wewnątrz.
5. Zagłębienie terenu z zachowanymi fundamentami dla dwukondygnacyjnego schronu wieloizbowego
6. Nasyp wykopu pod schron.
7. 8. 9. Obiekty zaplecza - obóz pracowników- mieszkali oni w szałasach zagłębionych w ziemi i pokrytych zadaszeniem z gałęzi, amfiteatr i kino tartak i stolarnia.
10. Schron obserwacyjny, jednokondygnacyjny, posiada dwa kanały do zamontowania peryskopów. w całości obsypany ziemią, bezpieczny do zwiedzania. Lokalizacja w tym miejscu służyła obserwacji terenu w okolicach przejścia drogowego i kolejowego przez rzekę Biebrzę. Trudny do odnalezienia.
11. Schron do ognia czołowego, dwukondygnacyjny, wysadzone pancerze strzelnic i ściana czołowa, zachowała się rura kanału peryskopu i framuga drzwi pancernych. Brak zabezpieczeń dolnej kondygnacji. Niebezpieczny do zwiedzania wewnątrz.
12. Schron do ognia czołowego, dwukondygnacyjny, wysadzone pancerze strzelnic i ściana czołowa, zachowała się rura peryskopu. Niebezpieczny do zwiedzania wewnątrz.
13. Wykop pod schron
14. Schron do ognia okrężnego, dwukondygnacyjny, rzadko występujący i bardzo dobrze zachowany. Zamontowane wszystkie pancerze strzelnic dla zestawu NPS-3 (ckm). Niebezpieczny do zwiedzania wewnątrz.
15. Cmentarz wojenny rosyjski, założony w 1915 roku.
16. Wykop pod schron- widoczny nasyp
17. Schron do ognia bocznego, dwukondygnacyjny, zachowane 2 pancerze strzelnic dla zestawu Ł-17 (armata p.panc 76,2 mm), pancerz zestawu NPS-3 (ckm), rura peryskopu, framuga drzwi pancernych, obsypy ziemne, wyjście ewakuacyjne z dolnej kondygnacji, zewnętrzne kamienne okładziny przeciw-detonacyjne, ślady po instalacji elektrycznej i wodno- kanalizacyjnej, łatwo dostępny, niebezpieczny do zwiedzania wewnątrz.
19. Kościół p.w. św. Anny w Kamiennej Starej z początku XVII, najstarszy drewniany obiekt na Podlasiu. Obok kościoła grób Gen. Nikodema Sulika, uczestnika bitwy pod Monte Cassino
20. Budynek dworca kolejowego z XIX wieku
21. Schron do ognia czołowego, jednokondygnacyjny, ukończony na etapie zabetonowania, łatwo dostępny, możliwy do zwiedzania wewnątrz.
22. Schron do ognia dwubocznego, dwukondygnacyjny, odsłonięty w trakcie eksploatacji żwirowni, widoczne wyjście ewakuacyjne z dolnej kondygnacji. Łatwo dostępny, nie jest możliwe zwiedzanie wnętrza.
23. Schron do ognia czołowego, jednokondygnacyjny, z zachowanym pancerzem w strzelnicy dla zestawu NPS-3 (ckm), łatwo dostępny, wejście przez otwór strzelnicy, możliwy do zwiedzania wewnątrz.
24. Lokalizacja obiektów zaplecza- betoniarnia i kruszarnia kamieni. W tym miejscu przygotowywano tłuczeń kamienny do wytwarzania betonu używanego do budowy schronów (w kępie zarośli).
25. Jeden z najmniejszych obiektów budowanych na „Linii Mołotowa", schron do ognia czołowego, jednokondygnacyjny, łatwo dostępny, możliwy do zwiedzania wewnątrz.
26. Schron do ognia czołowego, jednokondygnacyjny, zamontowany jeden pancerz w strzelnicy dla zestawu NPS-3 (ckm), usytuowany na żwirowni i całkowicie odkopany w skutek jej eksploatacji. Widoczny przekrój całej konstrukcji schronu, zbiorników zrzutni łusek, zbiornika paliwa i wyjścia ewakuacyjnego, łatwo dostępny, niemożliwy do zwiedzania wewnątrz.
27. Schron do ognia bocznego, dwukondygnacyjny, częściowo odkopany, widoczne wyjście ewakuacyjne i zbiornik zrzutni łusek, łatwo dostępny,